

RRiF-ov
RAČUNSKI PLAN
ZA PODUZETNIKE

XXIII. izdanje 2019.

Sastavili:

dr. sc. Vlado BRKANIĆ, prof. vis. šk., ovl. rač. i ovl. rev.
urednik časopisa RAČUNOVODSTVO, REVIZIJA I FINACIJE
i profesor na RRiF Visokoj školi za financijski menadžment

dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, prof. vis. šk. i ovl. rač.
profesorica na RRiF Visokoj školi za financijski menadžment,
glavna urednica i savjetnica u časopisu RAČUNOVODSTVO, REVIZIJA I FINACIJE
te članica Odbora za standarde financijskog izvješćivanja RH

ZAGREB, VELJAČA 2019.

Copyright © 2019.

Nakladnik:
RRiF-plus, d.o.o. za nakladništvo i poslovne usluge
10 000 Zagreb, Vlaška 68, HRVATSKA
Telefon: 46 99 760 – pretplata i prodaja izdanja
Telefaks: 01/46 99 766
e-pošta: rrif@rrif.hr
rrif.hr

Za nakladnika direktorica:
dr. sc. Ljerka MARKOTA

Glavna urednica:
dr. sc. Tamara CIRKVENI FILIPOVIĆ, prof. vis. šk., ovl. rač. i ovl. rev.

Biblioteka:
RAČUNOVODSTVO

UDK 657.2 (035)

ISBN 978-953-272-172-0

Ovaj je Računski plan sastavljen na osnovi Zakona o računovodstvu (Nar. nov., br. 78/15. – 116/18.), Hrvatskih standarda financijskog izvještavanja (Nar. nov., br. 86/15.) i Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (Uredba Europske komisije br. 1126/2008. i izmjene i dopune te Uredbe nalaze se na: <http://eur-lex.europa.eu>), Zakona o porezu na dobit (Nar. nov., br. 177/04. – 106/18.), Zakona o porezu na dodanu vrijednost (Nar. nov., br. 73/13. – 106/18.), Zakona o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. – 110/15.), Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Nar. nov., br. 95/16.) i drugih propisa koji uređuju gospodarski sustav Republike Hrvatske.

Nedopušteno je pretiskavati, umnožavati, oponašati i reproducirati ovaj RRiF-ov Računski plan. Autorska su prava zaštićena.

Računalna priprema i tisak:
EDiT d.o.o.
Zagreb, Trumbićeva 12

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001018775

Predgovor XXIII. izdanju 2019. godine

Novo XXIII. izdanje *RRiF-ova računskog plana za poduzetnike* obuhvaća dopune koje su proizišle iz novih izmjena poreznih propisa u području dohotka, dobitka i PDV-a koji se primjenjuju od 1. siječnja 2019. godine. Riječ je o nagradama za radne rezultate i drugim oblicima dodatnog nagrađivanja radnika koje poslodavci mogu isplaćivati svojim zaposlenicima, o izdavanju i uporabi jednonamjenskih i višenamjenskih vrijednosnih kupona te o drugim usklađenjima i ažuriranjima analitičkih računa (konta).

Otvoreni su i novi analitički računi u vezi s imovinom koja je u operativnom najmu prema zahtjevima novog MSFI-ja 16 – *Najmovi* koji obvezno primjenjuju veliki poduzetnici i subjekti od javnog interesa. Novi MSFI 16 zahtijeva iskazivanje imovine koja je uzeta u operativni najam kao dugotrajne nematerijalne imovine u poslovnim knjigama najmoprimca. Takvo postupanje nije potrebno za imovinu male vrijednosti i imovinu koja je uzeta u najam na rok do 12 mjeseci. Za obveznike HSFI-ja nema promjena u iskazivanju najмова u 2019. godini, no nije isključena mogućnost da će se ti zahtjevi ugraditi u zahtjeve HSFI-ja. S obzirom na to da se nije mijenjala struktura financijskih izvještaja, nema promjene u skupinama ni u sintetičkim računima (kontima) u odnosu na prethodno izdanje.

U Hrvatskoj nije propisan računski plan nego je ostavljena sloboda u njegovu oblikovanju. Ako se polazi od toga što sadržavaju financijski izvještaji, a to se mora uzeti u obzir, tada je potrebno predvidjeti račune (konta) za osiguranje podataka za te izvještaje, a s kojih će se preuzimati podatci kod sastavljanja financijskih izvještaja. Zato i analitički računi moraju biti u funkciji sadržaja i naziva pojedine pozicije u financijskim izvještajima. Baš su ta načela zastupljena u *RRiF-ovu računskom planu za poduzetnike*, koji se temelji na tradicionalnom rasporedu računa u 10 razreda.

Ovaj je izvorni *RRiF-ov računski (kontni) plan* namijenjen pravnim osobama – poduzetnicima u trgovačkim društvima (d.o.o., d.d., k.d., j.t.d. i j.d.o.o.) svih djelatnosti jer je primijenjeno načelo univerzalnosti računa, tj. mogu ga primjenjivati trgovačka, uslužna i proizvodna društva. Zadruga i privatne profitne ustanove također trebaju voditi računovodstvo prema ovom poduzetničkom računskom planu. Podružnice inozemnih osnivača i poslovne jedinice nerezidenata vode računovodstvo kao i trgovačka društva u RH. Ovaj računski plan namijenjen je i poduzetnicima – fizičkim osobama (obrtnicima, javnim bilježnicima, odvjetnicima i dr.) koji umjesto poreza na dohodak plaćaju porez na dobitak. *RRiF-ov računski plan za poduzetnike* u uporabi je i na ekonomskim fakultetima, visokim školama koje izvode nastavu prema bolonjskom modelu, ekonomskim školama i obrazovnim ustanovama pri izvođenju nastave i vježbi za studente iz nastavnog programa RAČUNOVODSTVO ili sličnog naziva.

RRiF-ov računski plan za poduzetnike najprihvaćeniji je u praksi i u obrazovnom sustavu zato što najbolje obuhvaća evidentiranje stvarnih poslovnih događaja koji se bilježe u glavnoj knjizi, a na kraju izvještajnog razdoblja prenose u bilancu i račun dobitka i gubitka te u druge financijske i porezne izvještaje. Prihvaćenost ovoga (kao jednog od mogućih oblika) računskog plana za poduzetnike koji vode svoje poslovne knjige prema načelu dvostavnog knjigovodstva stavila je pred autore dodatnu zadaću da pripreme ovo dopunjeno izdanje za primjenu u 2019. godini te za godine koje slijede.

Autori

Zagreb, veljača 2019. godine

**RRiF-ov računski plan se
najviše koristi u praksi!**

**Zašto? Zato što najbolje obuhvaća poslovne promjene
i dosljedno prati pojedine pozicije u financijskim
izvještajima!**

SADRŽAJ

RAZRED 0 – Potraživanja za upisani kapital i dugotrajna imovina	7
RAZRED 1 – Novac, kratkotrajna financijska imovina, kratkotrajna potraživanja, troškovi i prihod budućeg razdoblja.....	25
RAZRED 2 – Kratkoročne i dugoročne obveze, dugoročna rezerviranja, odgođeno plaćanje i prihodi budućeg razdoblja	42
RAZRED 3 – Zalihe sirovina i materijala, rezervnih dijelova i sitnog inventara.....	62
RAZRED 4 – Troškovi prema vrstama, financijski i ostali rashodi.....	66
RAZRED 5 – Mjesta i nositelji troškova.....	88
RAZRED 6 – Proizvodnja, biološka imovina, gotovi proizvodi, roba i dugotrajna imovina namijenjena prodaji.....	91
RAZRED 7 – Pokriće rashoda i prihodi razdoblja.....	97
RAZRED 8 – Financijski rezultat poslovanja.....	109
RAZRED 9 – Kapital i pričuve te izvanbilančni zapisi.....	111
Odluka o usvajanju RRIF-ovog računskog plana za poduzetnike.....	120
Zakon o računovodstvu.....	121
Opći porezni zakon (Izvadak - pročišćeni tekst).....	158
Zakon o porezu na dobit (Izvadak - pročišćeni tekst).....	162

OBVEZNICI VOĐENJA PODUZETNIČKOGA DVOSTAVNOG KNJIGOVODSTVA

Ovaj računski plan mogu primjenjivati svi poduzetnici bez obzira na veličinu i bez obzira na to primjenjuju li Hrvatske standarde financijskog izvješćivanja ili Međunarodne standarde financijskog izvješćivanja, odnosno MRS-ove.

Poduzetničko – dvostavno knjigovodstvo obvezno vode poduzetnici iz čl. 4. Zakona o računovodstvu. To su trgovačka društva i druge pravne i fizičke osobe koje su osnovane s ciljem ostvarivanja dobitka (zadruga, privatne ustanove, obrtnici dobitaši i dr.). Banke, osiguravajuća društva i investicijski fondovi, leasing društva, neprofitne organizacije i proračunski korisnici imaju posebno propisane računске planove.

Dvostavno knjigovodstvo moraju voditi i obrtnici kad ispune kriterije iz čl. 2. st. 4. Zakona o porezu na dobit, tj. ako u prethodnom poreznom razdoblju imaju:

1. ukupni primitak veći od 3.000.000,00 kuna, ili ako to nemaju ipak ulaze u sustav poreza na dobitak
2. ako ispunjavaju dva od sljedeća tri uvjeta:
 - u prethodnom poreznom razdoblju ostvarili su dohodak veći od 400.000,00 kuna,
 - imaju dugotrajnu imovinu u vrijednosti većoj od 2.000.000,00 kuna,
 - u prethodnom poreznom razdoblju prosječno zapošljavaju više od 15 radnika.

Ispunjenjem propisanih uvjeta u tekućoj poslovnoj godini, od sljedeće godine obrtnik dohodaš mora prijeći u sustav poreza na dobitak u kojem se primjenjuje računovodstveno načelo nastanka događaja (a ne načelo blagajne), ima obvezu primjene HSFI, te vodi knjigovodstvo i sastavlja godišnje financijske izvještaje prema ovom računskom planu. U slučaju da ne ostvaruje prihode veće od 3.000.000,00 kn može osnovicu poreza na dobitak utvrđivati prema novčanom načelu uz uvjet ako je obveznik PDV-a koji primjenjuje postupak oporezivanja prema naplaćenim naknadama sukladno propisima o oporezivanju PDV-om. Ako se prijavi Poreznoj upravi da je odlučio prijeći na plaćanje poreza na dobit, i tada obrtnik mora voditi dvostavno knjigovodstvo.

RAZRED 0

POTRAŽIVANJA ZA UPISANI KAPITAL I DUGOTRAJNA IMOVINA*

Pozicija Bilance AKTIVA	POTRAŽIVANJA ZA UPISANI KAPITAL
<i>Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital A.</i>	00 – POTRAŽIVANJA ZA UPISANI A NEUPLAĆENI KAPITAL 000 – Potraživanja za upisani a neplaćeni dionički kapital (analitika po upisnicima) 001 – Potraživanja iz ponovljene emisije dionica za upisane a neplaćene svote kapitala (razrada po emisijama dionica) 002 – Potraživanja za upisani a neplaćeni kapital u d.o.o. (analitika po članovima društva) 003 – Potraživanja za temeljni ulog komanditora 004 – Potraživanje za ostale uloge u kapital

Napomene:

1. Ova se bilančna pozicija pojavljuje u nekim slučajevima osnivanja društva kapitala (d.d., d.o.o., k.d.) i nije uređena računovodstvenim propisima (HSFI, MSFI) nego propisima Europske unije. Ovdje se prikazuje kao imovina potraživanje za dio kapitala koji se poziva platiti od strane osnivača, sukladno čl. 9. Direktive 2013/34/EU. Za svotu potraživanja za upisani kapital (00) odobrava se račun 901 – Upisani kapital koji nije plaćen, kako bi se uspostavila bilančna ravnoteža. Aktima o osnivanju društva određeno je do kada se mora naplatiti i kada ova pozicija prelazi u neku drugu aktivu (imovinu), kao npr. 100/002, 310, 000 itd.

2. Zakon o trgovačkim društvima (Nar. nov., br. 111/93. do 110/15., dalje: ZTD) dopušta osnivanje d.d.-a i d.o.o.-a ako se uplati samo dio temeljnoga uloga (npr. za dioničko društvo najniža svota temeljnog kapitala je 200.000,00 kn, a uplaćuje se najmanje 25% u novcu, dok je za društvo s ograničenom odgovornošću nominalni kapital 20.000,00 kn, a potrebno je u novcu prije upisa u sudski registar uplatiti najmanje 10.000,00 kn. Jednostavni d.o.o. može se osnovati s temeljnim kapitalom od 10,00 kn.

* Naziv i redoslijed računa sukladan je (u pravilu) Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (Nar. nov., br. 95/16.)

najmanje u visini troškova najma. Ako porezni obveznik ne ispuni u poreznom razdoblju navedeni uvjet, istom se uvećava porezna osnovica za trošak najma takve imovine i pripadajuće troškove nastale po osnovi korištenja takve imovine.

(20) U smislu stavka 16. ovoga članka, plovilom se smatra brod ili brodica (jahta) i čamac unutarnje plovidbe koje služi rasonodi, športu ili rekreaciji te najmu.

(21) U smislu stavka 16. ovoga članka, zrakoplovom se ne smatra zrakoplov koji služi za redoviti i izvanredni zračni prijevoz putnika.

(22) Ako porezni obveznik u poslovnim knjigama iskazuje vrijednosno usklađene dugotrajne imovine navedene u ovom članku, u porezno priznate rashode poreznog razdoblja može se uključiti samo iznos koji bi bio utvrđen primjenom godišnjih amortizacijskih stopa iz stavka 5. ovoga članka.

(23) Porezno priznatim rashodom poreznog razdoblja smatra se i iznos razlike između ostvarenih bespovratnih novčanih sredstava isplaćenih iz fondova Europske unije i državnog proračuna Republike Hrvatske za provedbu mjere trajne obustave ribolovne aktivnosti uz uništenje plovila i neamortiziranog troška nabave uništenog plovila prema stavku 10. ovoga članka.